

ΕΟΔΛ ΣΒÖ

**CADÄUER
EXQUISIT-3**

EDICIONS DE L'OCCELL DE FOC

Edicions de l'Ocell de Foc, 2011

<http://elsorfesdelsenyorboix.blogspot.com>

En gris de agua y cielos anublados, a pesar de la suavidad de aquel invierno; bajo la grisura de nubes matizadas de sepia cuando se pintaban, abajo, sobre las anchas, blandas, redondeadas ondulaciones –emperezadas en sus mecimientos sin espuma– que se abrían o se entremezclaban al ser devueltas de una orilla a otra; entre los difuminos de acuarela muy lavada que desdibujaban el contorno de iglesias y palacios, con una humedad que se definía en tonos de alga sobre las escalinatas y los atracaderos, en llovidos reflejos sobre el embaldosado de las plazas, en brumosas manchas puestas a lo largo de las paredes lamidas por pequeñas olas silenciosas; entre evanescencias, sordinas, luces ocres y tristezas de moho a la sombra de los puentes abiertos sobre la quietud de los canales; al pie de los cipreses que eran como árboles apenas esbozados; entre grisuras, opalescencias, matices crepusculares, sanguinas apagadas, humos de un azul pastel, había estallado el carnaval, el gran carnaval de Epifanía, en amarillo naranja y amarillo mandarina, en amarillo canario y en verde rana, en rojo granate, rojo de petirrojo, rojo de cajas chinas, trajes ajedrezados en añil, y azafrán, moñas y escarapelas, listados de caramelo y palo de barbería, bicornios y plumajes, tornasol de sedas metido en turbamulta de rasos y cintajos, turquerías y mamarrachos, con tal estrépito de címbalos y matracas, de tambores, panderos y cornetas, que todas las palomas de la ciudad, en un solo vuelo que por segundos ennegreció el firmamento, huyeron hacia orillas lejanas.¹

---

¹ Concierto barroco, Alejo Carpentier

Als vorells dels camins hi havia campanetes blaves i de color de rosa, amb un botonet groc al mig com si fos el cor de les campanetes. I si xuclaves aquell coret la boca se t'omplia de dolçor, perquè diu que és on crien la mel. I quan sentia embafament del menjar de les flors, menjava raïm de pastor que estava agre, i era una herba com si fossen dits d'una mà d'herba.

Aleshores jo coneixia totes les plantes, i quan pegava un bac em posava sobre la ferida un grapadet de fulles de besneula. M'agradava desfullar les roses i madurar els pètals entre els dits, fins que tot el seu flaire i la color seua passava als caps dels meus dits. I les lletereses, de fulles petites i d'un verd molt clar, tiraven gotetes de llet quan arrencaves alguna fulla, com si foren maretes del criar.

Però també hi havia altres plantes volades de misteri que ens feien por a tota la menudalla. Una es deia baladre i es criava als barrancs i tenia flors blanques o flors com el color del corall, i diu que eren verinoses, i qui menjàs una flor de baladre es moria ben aviat. I l'altra planta de la por era la ruda, petita i lletja, i la seua color era com si algú hagués afegit un perol de pintura negra, dins del cossi en el qual el Nostre Senyor acabava d'amanir la pintura verda i brillant de tintar les plantes. La ruda feia pudor, i encara que estigueres lluny de la mata senties la bafarada. I no sé si seria per la pudor o per què, però és el cas que la ruda espantava les bruixes, i per això quan naixia un nen la comare posava una branqueta de ruda en la finestra de la cambra de la partera, i la ficava dins d'un got ple d'aigua per fer-la durar més dies. I quan bolcaven el nen de bolquers, també li lligaven una altra branqueta de ruda, i li la lligaven amb la mateixa agulla del reliquiari de domàs brodat que duïen totes les criatures. I en acabant la mare i les àvies i la comare, i les veïnes que entraven a tafanejar l'aixovar del menut i el cobertor del llit de la partera, sospiraven tranquil·les perquè gràcies als dos amulets ja no se'l podrien emportar ni les bruixes ni el dimoni.

Però el senyor rector malparlava de la ruda i de la partera i de l'eixam femení que la voltava, i deia que amb una bona ruixada d'aigua beneïda hi havia prou. Per això, a tota els menuts els entrava basca després del bateig, però les àvies i les comares sabien de bon de veres que això era flat, i bullien un grapat de llavorettes i en acabant amb un drap ben net feien una munyequeta i la banyaven en el suc de les llavorettes, i la donaven a la criatura perquè xuclés. El rector que mormolava de la ruda i de les dones s'anomenava don Gregori i, quan era assegut a una cadira, se li veien els pantalons perquè la sotana se li arromangava un poquet. Els pantalons eren ratllats, de ratlles blanques i negres tan primetes que feien tota la tela com si fos grisa, i a mi em va fer nosa de veure'ls la primera vegada que els vaig veure, perquè sempre m'havia semblat que els capellans no eren ni home ni dona i aquells pantalons em desvetllaren el misteri del seu sexe. I com si se m'hagués trencat una cosa molt lleu per dins, vaig començar a dubtar de moltes coses.

La passionera pujava pels murs i per les façanes agafant-se a l'argamassa i a l'algeps, i criava unes flors verdes i grogues i de la color del suc de la móra tot barrejat dins de la mateixa flor, i hom deia que allò eren els claus de les mans i els claus dels peus del Nostre Senyor, i la corona de punxes que li ficà aquell soldat al cap. I al dessota dels claus, i de la corona també, hi havia una goteta de mel, una mel clara com una rosada.

I amb la coneixença de les plantes i dels arbres i de l'herba també havíem après algunes coses del néixer i del morir. Les sabíem perquè el contacte diari amb aquell món fabulós era com passar un per un tots els fulls del llibre de la vida; cada full un dibuix diferent i tots els dibuixos curullats de llum.

Els morts feien focs de flametes tremoloses, d'un verd blavós, i diu que les flametes eixien dels ossos llurs. I si caminaves de nit pel camí del cementiri, te n'eixien les llums al mig del camí i vinga de ballar com si les empentàs el vent, i era una dansa de flametes sense trellat, i per això la gent els anomenava focs follets. Però la nit del dia de Tots Sants les animetes dels morts s'escampaven pertot arreu, i el mateix te les trobaves ajocades al costat del Baluard, com en la platja o caminant pels tossals. I aleshores tothom es tancava a casa, i el més vell de la família passava els quinze misteris i els altres contestaven. I tota la nit llumejant les minetes; al toc de l'Ave Maria se n'encenia a cada

casa un bon grapat, i aquell rotgla de flament casolanes acarona l'enyorança que sentíem pels morts i la feia més suau. I en haver acabat els tres giravolts del rosari, els vells contaven coses d'apareguts, coses que no eren contes ni faules sinó històries veritables. Però si es callaven un moment, per tal d'alenar o per encendre la cigarreta, per les esclatxes d'aquell silenci momentani penetrava tot seguit la veu de les campanes tocant a mort.

I les coses que sabíem del naixer era que el melic té una pell que li penja des del botonet del melic, com un cordó, i després va assecant-se fins que cau. I alguns també li diuen al melic badiella, i també el porten penjant els xotets que mamen de la cabra acabats de naixer i humits encara, i d'enllà uns dies se'ls queda sec i embolicat en qualsevol boixar.²

Diu l'autor de *Le Petit Pierre* que és millor que els minyons aprenguin de llegir en les fulles dels arbres que no en les fulles dels llibres. Per determinats temperaments no hi ha escola que valgui el que val la que els francesos anomenen *école buissonnière*. Confés que jo he estat alumne d'aquesta escola i que la vaig freqüentar amb alguna assiduitat. I aquesta és l'hora que no me'n sé penedir. Allò que dels anys infantils, llunyans i naufrags, ha sobrenadat en mi, és, per ventura, la part millor de mi mateix. ¡Quantes i quantes coses són les coses que he hagut de despendre de les apreses en les fulles mortes! I en canvi, quantes coses dec a l'ensenyança de les fulles vives!

De la lectura saborosa en les fulles dels arbres, dues vegades al dia, me n'arrencava el toc que anunciava que ja era hora d'entrar... a l'altra escola. L'hora de l'escola tombava, com quelcom molt solemne, de ben a prop del cel. Tombava de la campana del campanar parroquial.

¡Ah, la implacable campana perseguidora! Aquella campana era la Campana que camina de la balada de Goethe. Onsevulla que jo anàs, venia ella a cercar-m'hi amb ales i amb remor. Si m'amagava entre els blats verds, crescuts a l'alçada de la meua estatura,

---

² Matèria de Bretanya, Carmelina Sánchez-Cutillas

per trobar-hi el niu de la guàtlera o de la terrola, allà feia arribar ella el seu so i el seu advertiment peremptori. Si em plaïa de perdre'm en la verdor dels favars florits, que fan aquelles ones tan grasses i tan lentes, en aquell amagatall, enmig de les peresoses ones verdes, la campana feia arribar el seu avís executiu.³

-Pels collons, canten les guatilles – deien l'oncle Bernat, quan als primers de juny preparava el filat, la xarxa fina de color verd que posava sobre el blat, i s'amagava per tocar el botet que imitava la veu de la femella, i quan el mascle entrava a sota, l'espantava perquè li caigués el filat al damunt i quedés atrapat.

De les salvatgines, les que més ens espantaven eren les salamàndries que sortien al costat de les fonts, amb la pell virolada, negra i groga, perquè eren més humides i llefiscoses que els llangardaixos i sargantanes, i deien que venien de l'infern i per això podien passar pel damunt de les flames o de les brases enceses sense cremar-se, era la bèstia de foc, com els dragons. Les serps també ens feien por, i els gripaus i els galàpets, tots els rèptils, menys a en Quirze jove que els agafava sense cap fàstic i matava les serps a bastonades.

Jugàvem amb els grills, i quan descobríem el forat d'un cau, en Quirze jove hi feia un riu per inundar-lo de pixera i el grill sortia esverat o s'ofegava. El Quirze jove es posava d'esquena a nosaltres per pixar i les noies s'apartaven o giraven el cap com si els fes vergonya veure en Quirze jove amb la bragueta oberta. En Quirze jove em cridava al seu costat:

- ¡Andreu! ¡Vine aquí que farem més aigua! Les noies s'haurien d'ajupir i no encertarien el forat, s'haurien d'estarrufar com les lloques.

---

³ La minyonia d'un infant orat, Llorenç Riber

Tallàvem la cua a les sargantanes i esperàvem a veure si era veritat que els tornava a créixer de seguida. Caçàvem mosques i cuques per posar-les al mig de les teles que les aranyes teixien entre les fulles o els branquillons i veure com la teixidora sortia com un llamp del seu amagatall i les embolicava amb una capa blanca com saliva i se les cruspia allà mateix o se les enduia i les penjava d'un fil. Tapàvem l'entrada dels formiguers per veure l'esverament de la corrua de formigues que no sabien on dirigir-se, com si s'haguessin tornat boges. Agafàvem papallones amb els dits, esperant que pleguessin les ales quan es posaven a les flors o fulles del prat, i després si els dibuixos i colors ens agradaven, les ficàvem entre les pàgines del llibre, ben premsades, i dèiem que quedaven embalsamades per tota la vida, mentre ens netejàvem el polsim que deixaven al capciró dels dits les ales enfarinades de volves de pols de color...⁴

Quan em va haver parlat de la filla va començar a parlar-me de la senyora i a dir-me que havia estat l'home més enamorat del món. El que li passava a ell no havia passat mai a ningú. Però era veritat que, quan parlava de la seva dona, els ulls se li posaven humits. Una tarda el vaig dur davant de l'eucaliptus, i li vaig explicar que ja era al jardí abans que fessin la majoria de cases del poble. “Aquest arbre –li vaig dir- ha vist moltes penes i alegries. I ell sempre igual. M’ha ensenyat a ser com sóc amb cada fulla com una falç i cada poncella com una capsula de plom amb una flor a dintre peludeta i vermella.” El jardí aleshores era més fosc, més amagat que no pas ara. La torre del senyor Bellom, tan nova, tan blanca, amb les persianes pintades de negre i de vermell, amb el jardí despullat d'arbres, va esguerrar alguna cosa i és difícil dir ben bé el què. El dia de l'eucaliptus vaig fer anar el senyor Bellom fins a la meua caseta, amb les roques altes al darrera i els pins a dalt de tot. I li vaig dir que hi vivia d'ençà que havia fet de soldat.

Tota la vida servint en aquella casa... Al terrat no hi havia barana ni escala per pujar-hi, però m'havia fet una escala de fusta jo mateix i m'hi passava les nits de calor voltat per l'olor del lligabosc i escoltant el rossinyol que feia niu. I gairebé sense adonar-me'n vaig anar explicant la meua història al senyor Bellom –Vaig venir al món –li vaig

---

⁴ Pa negre, Emili Teixidor

dir- per obra de l'Esperit Sant. La meua mare ho explicava a tothom... -I el senyor Bellom va riure una mica i va dir: -Continuï, continuï...

I la meua mare deia: "El meu fill poc s'ho pensa el que em va costar; un esquinc de dos dits. I amb el meu home encara no sabem com va anar perquè així que em feia una mica de mal jo em posava a plorar i ell es desil·lusionava". I el meu pare deia: "Fill meu, ets fill de miracle. Es veu que havies de venir al món, fos com fos".

Vaig néixer a les dotze del migdia amb una creu al paladar. Tot el poble va venir a mirar-me-la. La vida, de petit, me la vaig passar amb un pam de boca oberta. La meua mare sempre em tenia net i endreçat, a punt d'ensenyar-me. "Obre la boca, que vegin la creu". Quan li explicava aquestes coses, el senyor Bellom m'escoltava molt quiet i, si m'aturava, deia: "Continuï, continuï..." I jo continuava. Quan vaig començar a pensar, sempre estava una mica esporuguit per dintre, de ser tan diferent de tothom. Si sortia a jugar davant de casa, les criatures del carrer m'envoltaven i volien que els ensenyés la creu. Quan vaig ser una mica més gran, un dematí que m'havia quedat sol a casa perquè estava constipat, em vaig acostar al mirall, vaig obrir la boca tirant el cap endarrera i no vaig veure res. És veritat que ja feia temps que ningú no parlava de la creu. Vaig pensar que els grans potser tenien els ulls diferents dels petits. I, mes endavant, vaig pensar una altra cosa: que la creu se m'havia anant fonent mentre perdia la innocència.⁵

Quan van dir-me que al poble hi havia un vampir, vaig preocupar-me de seguida per la meua cosina Amèlia. Ella era una dona predestinada que agafava totes les passes i, quan perdia l'equilibri, es produïa unes fractures complicades, veient-se-la sovint enguixada, maldant per fer vida normal enmig del sofriment. Aquesta era la seva virtut: la punya contra l'adversitat i, per dir-ho en termes vulgars, se la buscava sempre. A més, a desgrat de pecar de grossa, tenia una blancor espiritual, una transparència de cutis que cridava l'atenció; a mi, personalment, no m'atreia, però es comprèn que un vampir s'hi pogués il·lusionar.

---

⁵ Jardí vora el mar, Mercè Rodoreda

-Amèlia -vaig dir-li-: mentre no cacin aquest tipus procura no sortir de casa. Acosta't al braser i fes mitja, estigues quieta, que nosaltres ja et portem tot el que et faci falta.

Em sortí replicant que ella no estava per històries i que el nostre no era clima de vampirs. En això tenia raó i ja se n'havia parlat pel poble; en canvi, els vells deien que la culpa era de les proves atòmiques, que ja en un altre ordre ocasionaven canvis en les estacions i afectaven el règim de pluges.

El cert era que el vampir, en poc més d'una setmana, s'havia xuclat el noi mitjà del flequer (que estudiava el tercer any de batxillerat) i una noia mig baldada que tenia fama per la seva traça a brodar coixineres. Estàvem esverats perquè delictes així, a desgrat d'alterar l'ordre, no es persegueixen d'ofici i les forces vives se'l volien treure del damunt, passant-lo a la Creu Roja o al braç eclesiàstic.

La cosina Amèlia no s'immuntava. Dia per altre, de cara al vespre, venia a portar galetes als nens, amb el vici de pujar l'escala a les fosques. Com més advertiments li fèiem, era pitjor.

Un dissabte, vam sentir un gran renou que feien uns veïns que tornaven del cinema. La senyora va començar a xisclar i tots vam sortir a veure què passava, per a presenciar un espectacle tètric: estès de biaix en un replà, hi havia el cadàver de la cosina Amèlia. Hi ha maneres de dir que s'acuden a falta d'altres, però no era pròpiament un cadàver, sinó una mena de bossa de plàstic mal inflada, amb tot de galetes escampades pel voltant. Les faccions de la meua parenta s'endevinaven entre plecs d'una matèria exànime.

En qualsevol altra circumstància, jo hauria corregut, alçant-la amorosament per dipositar-la en un sofà. En aquell cas no vaig fer-ho i fins m'esforçava a impedir que els altres s'hi acostessin. Tocar algú desaparegut de mort sobrenatural fa respecte i, en el cas dels vampirs, és summament exposat.

Va semblar-me que el municipi s'havia de fer càrrec de les despulles i arreglar l'enterrament, però l'alcalde s'hi va oposar. Segons ens recordà, una persona morta per un vampir esdevé vampir ella mateixa, per a sortir de la seva tomba i continuar una estranya labor de proselitisme. Fent valer la seva autoritat, m'ordenà que entrés a casa el que quedava de la cosina Amèlia, amb instruccions de vigilar-la perquè no fiblés ningú.

La minyona la va pujar i la col·locàrem damunt unes posts amb cavallets que havia fet construir per al tren elèctric dels nens. Encenguérem tots els llums del pis, sense reparar en despeses, perquè aquests éssers abominables (pobra Amèlia, si em sentia!)

temen la claror i vam començar una nit neguitosa, plena de sobresalts. La meva dona, que per un ratolí o un insecte que entri a la cuina ja s'esvalota, estava fora de si. Em retreia a cada moment que la cosina ho era per la meva banda i que el meu deure era embolicar-la amb una manta i portar-la a Granollers, a casa de la meva tia. S'aplicava a dir-me coses desagradables de la meva família, sobre si sempre teníem malalties rares, en contrast amb la seva, que era una gent normal que acostumava a morir de feridura. Jo l'hi perdonava perquè, en el fons, també estava ressentit amb la difunta.

Els nens es van excitar i es negaren rotundament a ficar-se al llit. Com que la seva vida era més aviat monòtona (de casa a l'escola, de l'escola a casa, fins a les vacances d'estiu) no em vaig veure amb cor de privar-los d'aquella sortida de rutina. I el gran, que és molt estudiós i ha llegit força, fou el primer en tocar de peus a terra.

– La manera d'acabar amb els vampirs- afirmà- és clavar-los una estaca ben punxeguda al pit i, per lligar-ho, tallar-los el cap.

Perquè s'entretinguessin, vaig donar-los un ganivet i la pota d'una cadira esvinçada, encomanant-los que hi fessin punta. Mentre s'ocupaven amb aquesta feina, trucà un veí, que era el distribuïdor de gas del poble i, per aquest motiu, el teníem aviciat. Imbuït de la seva importància, l'home mesurava les paraules i era amic de fer sentències. Contemplà el cadàver, tapant-se discretament la boca amb un mocador, i digué:

–No tenim remei, nosaltres. Volem entrar al mercat comú i encara ens passen aquestes coses...⁶

Sense odi ni recança et picaré
com pica la carn el carnisser
i igual com Moisès picà la roca!
De les parpelles que tu tens,

per abeurar el Sàhara meu,
faré brollar les aigües del sofrir.

---

⁶ Invasió subtil i altres contes ("Vinc per donar fe"), Pere Calders

I em nedarà el desig, tot esperança,
damunt les teves llàgrimes salades,

com un vaixell que es fa a la mar;
en el meu cor, els teus sanglots
embriagant-lo, sonaran
com un tambor en senyal de guerra.

¿No sóc potser com fals acord
que en simfonia divinal,
gràcies a una àvida Ironia
ara em mossega i em fa mal?

Allò que crida és ma veu!
La meva sang és verí negre!
Jo sóc aquell mirall sinistre
en què la bruixa s'emmiralla!

Jo sóc ferida i sóc punyal,
la galta i la plantofada.
Sóc el cos i sóc el mal,
la víctima i el botxí!

Sóc del meu cor el vampir
–un d'aquells abandonats,
condemnats a un riure etern,
que ja ni poden somriure!⁷

---

⁷ Les flors del mal ("LXXXIII L'heautontimoroumenos"), Charles Boudelaire

Però ella , en aquell moment, ja no es trobava al món dels vius.

Era com si les ruïnes dels edificis destruïts per les bombes i els projectils llançats pels obusos, aquell pati solcat per la guerra, els monticles de terra, els ferros retorçats, el fum acre i humit, la flama groga, rèptil, grimpadora del aïlladors d'oli cremant representessin la seva vida, i el que aquesta d'ara endavant li reservava.

De debò era el mateix home que temps enrere prenia l'esmorzar en una habitació il·luminada abans de marxar a treballar, al costat de la seva dona que el mirava, sol·lícita, disposada a servir-li una ració més?

Sí, només li quedava morir tot sol.

De cop i volta la va recordar de jove, amb els ulls eixerits i els braços bronzejats.

Bé, aviat arribaria l'hora, no trigaria gaire...⁸

Feia almenys mitja hora que l'artilleria callava, però el bombardeig es va reprendre de cop, i per el meu absolut terror, els nostres propis canons, situats a força distància, a l'esquerra de la meva posició, van començar a respondre. Quan fèiem petites incursions sempre hi havia el risc que passessin coses com aquella, però era un risc que jo no havia corregut mai. Mentre queien els obusos, vaig córrer com un boig. No sé quant de temps vaig estar vagant en la foscor, però tant podrien haver sigut tres minuts com deu. Vaig notar a la meva dreta un seguit d'espetecs ensordidors, que sonaven al ritme d'una veu irritada i severa. Vaig buscar amb la mirada algun lloc on em pogués refugiar i de sobte, en una explosió de llum, el vaig trobar just davant: hi havia una entrada amagada darrere d'algunes restes, però que indiscutiblement era una porta que tenia a sobre una cortina de roba de sac enfangada. Vaig empènyer la porta i de sobte em vaig trobar dins del niu de metralladores, amb tres alemanys molt enfeïnats a disparar davant meu.⁹

---

⁸ Vida i destí, Vassili Grossman

⁹ Trilogia de Deptford (El cinquè en joc), Robertson Davies

Com un esguit de sang impune,
com foradat esguit de sang,
com un esguit entre una pols.
Com un esguit.

Oficiava el sacerdot
i ningú no l'escoltava al temple.
Tempten els murs, tempten les lloses,
tempten versicles.

Busquen entercs entre les síl·labes.
Han de buscar tota la vida.
Arribarà la mort. Encara
han de buscar.

Com requerint, com escoltant.
Amb l'oïda apegada a la terra.
Tota la nit i tot el dia.
Ecoltar sempre.

Ecoltar sempre entre la pols,
cercant un pètal d'una sang,
un senyal de sang, una gota.
Cremava el ciri.¹⁰

---

¹⁰ Lletra al pintor valencià Josep Renau, Vicent Andrés Estellés

Com qui serra una post prima de noguera, amb igual estridència, seccione el crani de l'home mort que han trobat als afores. Les dents d'acer progressen, i els meus dits senten l'impuls d'alguna cosa que vol eixir. Quan la llargària del tall ho permet, alce, estirant dels cabells, la part superior de la closca. De la cavitat sorgeix una forma indefinida, dues formes, tres formes, quatre formes, cinc formes, incomptables formes que planen, creixen i s'escampen arreu de la cambra de disseccions.

Davant meu, un aparador flotant de vivències. Cadascuna amb uns protagonistes, una llum, uns sorolls, un lloc i una hora.¹¹

Vares tancar els ulls i tot era d'un vermell roent, bullent, incandescent. Estrenyies les parpelles amb força i veies rojos núvols de lava, sagnants elevacions explosives, fongs i fassers de lluminós, divers i calidoscòpic vermell. Et mossegaves els llavis amb tanta força que un regalim de sang et degotava sense que te'n temessis.

No sabies per què dins el pit t'estrenyien tan fort aquelles mordales de cranc, aquells cops de dolor fondo, aquella inaturable tempesta de tots els líquids sensibles: suor, llàgrimes, verrim, orí i sang, que intentaven sortir de la teva còrpora empesos per la troballa. Unes revinglades mogudes per un fuet interior et ferien la boca de l'estómac. Començares a tossir amb violència. Després amb un renou interior feres esforços per perbocar. No havies menjat res des de feia massa hores per poder treure qualsevol cosa que no fos aquella sabonera verdosa. Eren sacsejades violentes que et giraven el ventre. Un carnrèmol de girades de ventre. Només tenies unes escopinades àcides que et deixaven tot el ganyot coent com una mala cosa.

---

¹¹ Autòpsia (Espiral), Manuel Baixauli

Tossies fort i els pulmons semblava que havien de fer un tro. Estaves ajagut amb l'esquena incorporada cap a l'esquerra. Estiraves el cap enrera. Intentaves enviar-te tota la saliva. Tancaves els ulls. La tossina es feia de cada pic més suau. T'alçaves, escopies i tornaves a quedar ajagut, mig estormiat. Tenies el drap vermell ben estret dins el puny esquerre. No saps com, en una d'aquestes tancades d'ulls perdeses el sentit.

Quan els esquitxos del bufador et deixaren xop, et despertares. Uns núvols amb els baixos foscos tapaven el sol. La mar semblava nevada. T'aixecares a poc a poc. Els polsos et feien molt de mal: com si et passassin un filferro de banda a banda.¹²

Mentrestant, l'àvia, brutal, impertorbable en el paper de senyora de la casa, amb la pala matamosques esclafava sobre el cobrellit les que entraven pel balcó obert.

Les senyores començaven a xerrar. I l'àvia seia sobre el llit, la pala matamosques sobre la falda i agafada pel mànec de filferro. Xerraven de coses de dintre les cases: d'emblavar més o menys la roba, d'emblavar-la sí o no, de la picada d'all i julivert a la sopa de peix, de posar sí o no una xicra de llet a la cargolada.

I jo veia els cargols amb les banyes negres, apuntant enlaire com els bigotis d'en Dalí, i deixant aquella estela com de color de plata, i després la bromera groga, que fan els més grassos, els boquers, que són els mascles, i l'àvia que els treu de la closca amb una agulla de sabater i compta els que es menja, i són 200, i quines ganes de vomitar.

Després d'un silenci, les visites començaven a dir que els metges són persones com les altres, que poden anar errats, que, si ells fossin nosaltres, anirien a un altre doctor, que el llit es menja les persones, "i, a mi, no em trauran del cap que aquest nen, pobre, si li toqués el sol i prengués l'aire, si sortís una estona a estirar les cames, no tindria aquest color trencat, i el veuríeu anar bo com una carbassera".

---

¹² Excelsior o el temps escrit, Biel Mesquida

També parlaven de dintre les persones.

Es vinclaven una mica de cap al trespol cobert per una catifa molt gran: a redols, pelada. Em semblaven grossos, estranys ocellots carnisers que clavaven el bec a un tros de carn sangonós, del color d'un home que té molta febre i està ajagut en un prat ben verd.

Amb aquesta gana que dic, les visites i l'àvia parlaven de clíniques, d'operacions, d'operats. Com a les fastigoses parets d'ex-vots, sortia la gargamella de plata que li havien posat a en tal, les quaranta pedres trobades al fetge o a la bufeta d'un altre, la bossa de fel que havia rebentat i deixat groc algú. Com el safrà a l'arròs.¹³

L'àvia havia començat a parlar sola. De fet no parlava sola, no en el sentit absolut. No s'estava tornant boja ni apareixia l'ombra d'una demència senil. Era una indigestió d'indignació que no la deixava viure.

Parlava sola com si al seu voltant hi hagués algú més que sempre li donés la raó. Però no és que es dirigís a algú en concret, el seu marit mort o algun esperit. L'àvia no creia en el més enllà, ni en suposats paradisos o inferns.

Les religions li relliscaven. Per a ella eren l'opi del poble, i això no tenia volta. Era un axioma. No creia en déus de cap mena i li tenia al·lèrgia a capellans, monges i qualsevol cretí que es cregués representant de Déu a la Terra, era la seva manera de definir el gremi.

Parlava sola o amb la ràdio. De vegades em pensava que havia entrat algú a casa. Sort que les reduïdes dimensions de l'habitatge no permetien allargar gaire estona

---

¹³ Míster Evasió, Blai Bonet

l'engany. Veus tu, deia, són uns pocaverkonyes. Ens han entabanat amb tanta transició i tanta punyeta. Quatre dies de tranquil·litat i ja tornen a empenyar. Si és que és un país d'idiotes, d'imbècils. Fa cinquanta anys era un país d'ignorants i ara és un país d'imbècils. No hem millorat gaire, no. No n'hi ha prou de saber llegir, no. Ha! Si n'hi hagués prou de saber llegir ja seríem al capdavant del carrer. Però aquí el que fa falta és una mica de seny. De seny, per favor. És que en aquest país la gent li té al·lèrgia als llibres. Futbol, futbol, futbol...és l'únic que interessa.¹⁴

La casa d'en Bages estava a les fosques, vaig deixar la bossa d'herbes enganxada al picaporta i vaig anar cap al 4x4 acompanyat per l'entusiasme d'en Floquet, vaig obrir la porta i vaig sentir un alleujament immens quan em vaig asseure al davant del volant, no em va importar gens el dolor agut que vaig notar quan em vaig posar el cinturó de seguretat, vaig engegar la màquina i vaig tornar a sentir confort en veure la llum blava i tènue del tauler de comandament, vaig connectar l'iPod i, abans de posar música, vaig encendre la llum de la cabina i em vaig mirar l'ull esquerre al retrovisor: estava curat, l'ull estava perfectament blanc i no hi havia rastres d'infecció. Vaig començar a avançar lentament pel camí, en Floquet em va acompanyar lladrant uns quants metres i després va desistir, va girar i va caminar en direcció contrària, cap a la casa del seu amo. Lluny, a l'alçada del volcà, es començaven a veure els primers llamps, l'anunci de la tempesta que ja no m'atraparia. Vaig veure en el rellotge del tauler que eren les quatre de la matinada, i mentre anava deixant enrere la selva, pensava en la garsa blanca i en l'enigma de les meves mans ferides, i en la tarda horrible de la invasió.¹⁵

---

¹⁴ Les edats perdudes, Judit Pujadó

¹⁵ L'última hora de l'últim dia, Jordi Soler (trad. Núria Parés)

La despertà un cop molt fort. S'arraulí en el seu jaç. Veié tres ombres altes que es movien d'una banda a l'altra. Estigué quieta tot el matí i a migdia una de les ombres s'acostà al seu jaç i l'hi esbarrià. Es quedà quieta, plena de curiositat. Tot d'una veié una fusta que s'enlairava i amb el cor esverat, amb els ulls sortits, amb la cua clivellada, s'aixecà dreta, desafiadora... fins que arrencà a córrer i es mig amagà sota una pila de papers. S'anava fent fosc però a dintre de la casa hi havia llum; unes flametes tremoloses que les ombres s'enduien i tornaven. Aprofitant un moment que les ombres no es veien, sortí a poc a poc i, quan arribà a l'esplanada, amb el morret enlaire, escoltà. A la banda del pou una bestiola grinyolava. Tot era igual, res no havia canviat, però estava neguitosa. La voltava el perill i no gosava bellugar-se. L'ombra de sempre, una ala de boira ondulant com una flama, li passà tan a prop i tan baixa que li fregà les orelles. Féu un bot i arrencà a córrer fins que no pogué més. S'hagué d'aturar amb el cor que li saltava a dins del pit. Al cap d'una estona aquelles ombres feien una pila molt grossa amb tot el que havien tret de la casa. Hi calaren foc. Sentí els espetecs i veié aixecar-se unes flames vermelles altes fins al cel. Les branques i les fulles dels primers arbres del parc semblaven incendiades. El foc durà tota la nit. No sabia on anar a dormir. Voltà per la casa; tot era insegur. No veia ni un trist manyoc de roba. Sense esma, mig malalta, arribà al passeig dels castanyers i s'enfilà a una soca; trobà un forat i s'hi entaforà. Al cap d'uns quants dies vingueren més ombres a tallar arbres, a tirar la casa a terra. De seguida veieren a la soca d'un castanyer de l'entrada, cargolada en un esvoranc, una rata fastigosa, amb el cap mig rosegat, voltada de mosques verdes.¹⁶

---

¹⁶ Mirall trencat, Mercè Rodoreda

I quan em vaig despertar d'un son de pedra, amb la boca seca i amarga, tota jo sortida de la nit de cada nit, que aquell matí era un migdia, em vaig aixecar i em vaig començar a vestir com sempre, una mica d'esma, amb l'ànima encara desada a dintre la clofolla de la son. I, dreta, em vaig aguantar els costats del front amb les mans i sabia que havia fet alguna cosa diferent però em costava de pensar què havia fet i si el que havia fet, que no sabia si ho havia fet, ho havia fet una mica desperta o molt adormida, fins que em vaig rentar la cara i l'aigua em va espavilar... i em va posar color a les galtes i llum als ulls... No calia esmorzar perquè era massa tard. Només beure un glop d'aigua per treure'm el foc de la boca... L'aigua era freda i em vaig enrecordar que el dia abans, al matí, a l'hora del casament, havia plogut fort i vaig pensar que a la tarda, quan aniria al parc com sempre, potser encara trobaria un toll d'aigua pels caminets... i dintre de cada toll, per petit que fos, hi hauria el cel... el cel que de vegades un ocell esbarriava... un ocell que tenia set i sense saber-ho esbarriava el cel de l'aigua amb el bec... o uns quants ocells cridaners que baixaven de les fulles com llampecs, es ficaven al toll, s'hi banyaven estarrufats de ploma i barrejaven el cel amb fang i amb becs i amb ales. Contents...¹⁷

---

¹⁷ La plaça del Diamant, Mercè rodoreda

Les obres, i llurs autors, triats pels Orfes per aquest **CADÀVER EXQUISIT-3**, són, per ordre d'aparició:

- 🌀 **Concierto barroco**, Alejo Carpentier
- 🌀 **Matèria de Bretanya**, Carmelina Sànchez-Cutillas
- 🌀 **La minyonia d'un infant orat**, Llorenç Riber
- 🌀 **Pa negre**, Emili Teixidor
- 🌀 **Jardí vora el mar**, Mercè Rodoreda
- 🌀 **Vinc per donar fe (Invasió subtil i altres contes)**, Pere Calders
- 🌀 **LXXXIII-L'heautontimoroumenos (Les flors del mal)**, Charles Boudelaire
- 🌀 **Vida i destí**, Vassili Grossman
- 🌀 **Trilogia de Deptford (El cinquè en joc)**, Robertson Davies
- 🌀 **Lletra al pintor valencià Josep Renau**, Vicent Andrés Estellés
- 🌀 **Autòpsia (Espiral)**, Manuel Baixauli
- 🌀 **Excelsior o el temps escrit**, Biel Mesquida
- 🌀 **Míster Evasió**, Blai Bonet
- 🌀 **Les edats perdudes**, Judit Pujadó
- 🌀 **L'última hora de l'últim dia**, Jordi Soler (trad. Núria Parés)
- 🌀 **Mirall trencat**, Mercè Rodoreda
- 🌀 **La plaça del Diamant**, Mercè Rodoreda

En aquesta ocasió i per ordre alfabètic, **CODL SDÖ** són:

Anna (miu)

E

elPac

Eulàlia

il cavaliere rosso

Isa

Isabel

Sícoris

Til·la

CADÀVER EXQUISIT és una aventura
de (re)creació literària del bloc
elsorfesdelsenyorboix.blogspot.com

El Cadàver Exquisit 3 recull paràgrafs
d'obres literàries triades pels blocaires per
tal de fer una nova (re)creació col·lectiva.

3

EDICIONS DE L'OCCELL DE FOC